

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРАВОВИЙ ВИМІР КОНСТИТУЦІЙНОЇ ТА КРИМІНАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

ЧЕТВЕРТІ ЮРИДИЧНІ ЧИТАННЯ

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної щорічної
наукової дистанційної конференції

*9 квітня 2021 р.
м. Одеса*

Одеса
«Фенікс»
2021

УДК 378.4(477.74):340(063)

П 68

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (протокол № 6 від 14 квітня 2021 р.)

Укладачі:

Левенець А. В. – кандидат юридичних наук, доцент;

Нарожна О. В. – старший викладач

За загальною редакцією:

Степанової Т. В. – доктора юридичних наук, професора;

Чувакова О. А. – доктора юридичних наук, професора

П 68 **Правовий вимір** конституційної та кримінальної юрисдикції в Україні та світі. Четверті юридичні читання : матеріали Між-нар. щоріч. дистанц. наук. конф. (м. Одеса, 9 квітня 2021 р.) / за заг. ред. Т. В. Степанової, О. А. Чувакова; уклад.: А. В. Левенець, О. В. Нарожна. – Одеса : Фенікс, 2021. – 248 с.

ISBN 978-966-928-661-1

Збірник тез доповідей підготовлено за матеріалами Міжнародної щорічної дистанційної наукової конференції, яка відбулася в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова 9 квітня 2021 року.

Для науковців і практиків, аспірантів та студентів з юридичних спеціальностей.

УДК 378.4(477.74):340(063)

*Відповідальність за зміст тез,
а також достовірність поданих даних, несуть автори.*

ISBN 978-966-928-661-1

© Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, 2021

ЗМІСТ

Секція I АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ТА ПРАВОСУДДЯ

<i>М. В. Андолікевич</i> ПРАВОВА ДОПОМОГА АДВОКАТА ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ПЕРЕБУВАННЯ ДИТИНИ ПРИ РОЗЛУЧЕННІ БАТЬКІВ	8
<i>О. В. Білостоцький</i> ЕТИЧНІ СТАНДАРТИ ЯК СКЛАДОВА СУДДІВСЬКОЇ ДИСКРЕЦІЇ	10
<i>Л. Г. Бзова</i> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	13
<i>П. С. Гаджієва</i> ПРИНЦИП РОЗУМНОСТІ СТРОКІВ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ СУДОМ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.	17
<i>Н. Д. Гальченко</i> ЕЛЕКТРОННІ ДОКАЗИ У ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ	21
<i>Т. Л. Грибова</i> НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРЕВЕНТИВНИЙ МЕХАНІЗМ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	25
<i>К. Ю. Кармазіна</i> МЕДІАЦІЯ ЯК CROSS-SELL НАПРЯМОК ЮРИДИЧНОЇ ПРАКТИКИ	28
<i>О. Ю. Криворучко</i> ПРОБЛЕМИ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ	32
<i>З. В. Кузнєцова</i> ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА	35
<i>К. В. Курандо</i> КЛАСИФІКАЦІЯ УЧАСНИКІВ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУ	40
<i>А. В. Левенець</i> КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДДІВ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ	42
<i>Т. В. Степанова</i> ДО ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ	46
<i>М. О. Храпицька,</i> КАСАЦІЙНІ ФІЛЬТРИ У ПРАВОВИХ СИСТЕМАХ КРАЇН ЄВРОПИ	50

Секція II
ПРАВА ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ ТА В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ,
МЕХАНІЗМИ ЇХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ЗАХИСТУ

Piotr M. Gorzkowski

POLICE CHILD DETENTION CENTER AS A SHORT-TERM ISOLATION
FORM IN THE JUVENILES PROCEEDINGS ACT 54

Mart Susi

THE INTERNET BALANCING FORMULA AS INSTRUMENT OF
FUNDAMENTAL HUMAN RIGHTS DEFEND 58

Dr. Paweł Czarnecki, Mgr. Mateusz Popiel

THE RIGHTS AND OBLIGATIONS OF THE INJURED PERSON IN THE
POLISH CRIMINAL PROCEDURE AGAINST INTERNATIONAL
STANDARDS 60

T. O. Азарова

ПРАВО НА ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В
ДЕЯКИХ КРАЇНАХ ЄС. 70

I. O. Біла

РОЛЬ ЄСПЛ В МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВА ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ. 73

T. V. Іванова

ПРЕЦЕДЕНТНА ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ
В МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ ІЗ ІНВАЛІДСТЮ. 77

B. Ю. Ісарєва

НАБУТТЯ ГРОМАДЯНСТВА ІТАЛІЇ. 82

K. O. Ковальчук

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ 86

Л. O. Корчевна

ПРАВА ЛЮДИНИ ЯК ОСНОВА СУЧАСНОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ 89

A. B. Кроитор

УСЛОВИЯ ОГРАНИЧЕННЯ ПРАВА НА ЛИЧНУЮ ЖИЗНЬ В ПРАКТИКЕ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДА ПО ПРАВАМ ЧЕЛОВЕКА 93

C. O. Лисак

ЗАСУДЖЕНИЙ ДО ПОКАРАННЯ У ВИГЛЯДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ
ЯК СУБ'ЄКТ ПРАВА НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ 98

Д. С. Поздняк

ПРАВО Е-РЕЗИДЕНС ЯК НОВІТНЄ ПРАВО ЛЮДИНИ 101

A. B. Рибак

ДО ПИТАННЯ ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРАВА ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ НА
БЕЗОПЛАТНИЙ ПРОЇЗД КРАЇНАМИ СНД НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ 106

B. I. Русских

ПОНЯТТЯ БІОЕТИКИ: ОСНОВНІ ПИТАННЯ, ЩО ВИМАГАЮТЬ
ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ. 112

<i>О. Н. Садовская</i>	
К ВОПРОСУ О IVF – ФОРМУЛЕ БАЛАНСИРОВКИ ФУНДАМЕНТАЛЬНЫХ ПРАВ В ИНТЕРНЕТЕ (РЕВИЗИЯ ПОЗИЦИИ МАРТА СУСИ)	117
<i>Є. О. Сачасва</i>	
ПРАКТИКА ЄСПЛ ЩОДО СПІВВІДНОШЕННЯ СВОБОДИ СЛОВА ТА ВТРУЧАННЯ У ПРИВАТНЕ ЖИТТЯ	124
<i>А. М. Талишханова</i>	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ ТА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В ІНТЕРНЕТ ПРОСТОРІ	128
<i>М. С. Шевченко</i>	
ПИТАННЯ ШТУЧНОГО ЗАПЛІДНЕННЯ У ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИН.	131
<i>Л. М. Шевчук</i>	
ГЕНДЕРНА ДИСКРИМІНАЦІЯ В США	134
<i>В. О. Шувалов</i>	
МАТИ ДІТЕЙ: ПРАВО ЧИ ОБОВ'ЯЗОК ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ РУХУ «ЧАЙЛДФРІ»	138
<i>О. І. Яременко</i>	
ЦИФРОВА НЕРІВНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ	142

Секція III

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, КРИМІНОЛОГІЯ ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО: ДОКТРИНА, ЗАКОНОДАВСТВО ТА ПРАВАЗАСТОСУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

<i>О. Ф. Воспякова</i>	
ИНСТИТУТ НЕОБХОДИМОЙ ОБОРОНЫ В УГОЛОВНОМ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВЕ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ И УКРАИНЫ	146
<i>Т. М. Гайратов, Н. А. Кудратов</i>	
ПРАВОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ СПЕЦИАЛЬНО-КРИМИНОЛОГИЧЕСКИХ МЕР ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ТЕРРОРИЗМА В РЕСПУБЛИКЕ ТАДЖИКИСТАН	150
<i>О. В. Герус</i>	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ	153
<i>О. С. Козерацька</i>	
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ І РЕГУЛЯТИВНИХ НОРМ В СФЕРІ БЕЗПЕКИ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ	156
<i>Н. А. Кудратов</i>	
АФГАНСКИЙ КРИЗИС КАК ФАКТОР СОВЕРШЕНИЯ ПРЕСТУПЛЕНИЙ ПРОТИВ ОСНОВ КОНСТИТУЦИОННОГО СТРОЯ И БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА	160

О. В. Лисодєд ОБМЕЖЕННЯ ВОЛІ І ПРОБАЦІЙНИЙ НАГЛЯД	164
В. Г. Михайличенко ЗАХОДИ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВООПОРУШЕНЬ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ	169
О. В. Нарожна ДО ПИТАННЯ ДОСВІДУ РОЗВИТКУ СИСТЕМ ЗАХИСТУ ЖЕРТВ ПРАВООПОРУШЕНЬ В РАМКАХ МІЖНАРОДНОЇ ВІКТИМОЛОГІЇ	171
Б. М. Орловський КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕТЕРМІНАНТ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ОСОБИ	175
Л. А. Рябцева УГОЛОВНО-ПРАВОВАЯ ОЦЕНКА ЖЕСТОКОГО ОБРАЩЕНИЯ С ЖИВОТНЫМИ С ПОЗИЦИЙ ДВУХ ГОСУДАРСТВ: УКРАИНЫ И РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ	178
О. Р. Савченко ДО ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ ОБУМОВЛЕНОСТІ ЖЕРТВ ПРАВООПОРУШЕНЬ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ	181
Є. С. Ховайло ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО НАД ЧОЛОВІКАМИ	184
О. А. Чуваков КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ВИДОВОГО ОБЪЕКТА ДИВЕРСИИ	188
Ф. И. Ширинджонов НЕЗАКОННАЯ МИГРАЦИЯ КАК УГРОЗА НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН	192

Секція IV

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ, КРИМІНАЛІСТИКИ ТА СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

П. С. Абдуллоев МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО В УГОЛОВНО- ПРОЦЕССУАЛЬНОМ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВЕ: ОПЫТ КАЗАХСТАНА И ТАДЖИКИСТАНА	197
А. В. Виходець ПРОЦЕССУАЛЬНИЙ СТАТУС СВІДКА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	200

С. И. Довгун СТРУКТУРА И СОДЕРЖАНИЕ ЗАКЛЮЧЕНИЯ ЭКСПЕРТА ПО УГОЛОВНО-ПРОЦЕССУАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ	204
Х. П. Кореновська ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ДОПИТУ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ НЕНАЛЕЖНОГО ВИКОНАННЯ НИМ ПРОФЕСІЙНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ	208
К. К. Maltseva INTERROGATION OF INDIVIDUAL PARTICIPANTS IN CRIMINAL PROCEEDINGS	211
О. М. Миколенко ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	215
С. В. Огнарьова ДОВЕДЕННЯ ФАКТУ АЛКОГОЛЬНОГО ТА НАРКОТИЧНОГО СП'ЯНІННЯ: ПРОБЛЕМАТИКА ПИТАННЯ	219
І. В. Сівак СУДОВО-ЕКСПЕРТНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ. СУЧАСНИЙ СТАН ПИТАННЯ	223
Л. І. Терпан ЗДІЙСНЕННЯ АДВОКАТОМ ПРЕДСТАВНИЦТВА ТА ЗАХИСТУ ЩОДО ПОТЕРПІЛОГО І СВИДКА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ	226
Л. В. Тихонова ДЕЯКІ ПИТАННЯ СУДОВО-ПСИХІАТРИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ РОЗЛАДУ ОСОБИСТОСТІ	230
В. В. Шадюк ВІДМОВА ПРОКУРОРА ВІД ДЕРЖАВНОГО ОБВИНУВАЧЕННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	233
Д. О. Швець МЕДИЧНІ ТА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА	236
Ю. П. Шкаплеров ДОПРОС НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНЕГО ПОТЕРПІВШЕГО И СВИДЕТЕЛЯ: КРИТИКА ПОСЛЕДНИХ ИЗМЕНЕНИЙ УПК БЕЛАРУСИ	239
А. П. Шматюк К ВОПРОСУ О СЛЕДСТВЕННЫХ СИТУАЦИЯХ, СКЛАДЫВАЮЩИХСЯ ПРИ РАССЛЕДОВАНИИ УГОЛОВНЫХ ДЕЛ О ЛЕГАЛИЗАЦИИ («ОТМЫВАНИЯ») ДОХОДОВ, ПОЛУЧЕННЫХ ПРЕСТУПНЫМ ПУТЕМ ...	242

СЕКЦІЯ I

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ТА ПРАВОСУДДЯ

М. В. Андолікевич

*студ. I курсу економіко-правового факультету, спеціальність «Право»,
Одеський національний університету імені І. І. Мечникова
Науковий керівник: к.ю.н., доц. С. В. Ромашикін*

ПРАВОВА ДОПОМОГА АДВОКАТА ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ПЕРЕБУВАННЯ ДИТИНИ ПРИ РОЗЛУЧЕННІ БАТЬКІВ

Досліджувана тема є актуальною, оскільки на даному етапі судових справ визначення місця перебування дитини трактується по різному. Огляд існуючих понять стосовно правової допомоги адвоката щодо місця перебування дитини та відображення власного бачення значення даного поняття і поставлено за мету в даних тезах.

Перш за все, варто звернути увагу на те, що один з суб'єктів подружжя, при розірванні шлюбу, звертається за правовою допомогою до адвоката через те, що подружжя не може вирішити між собою, з ким залишиться дитина. У такому разі адвокат має два шляхи. Перший полягає у тому, що подружжя укладе договір та з ним звернеться до суду, а другий – подружжя не дійде до згоди та місце перебування дитини буде вирішувати суд.

Ми повинні розуміти, що адвокат може запропонувати подружжю вирішити питання про місце перебування дитини за допомогою договору, у якому має бути зазначено, з ким з батьків буде проживати дитина, яку участь у забезпеченні умов її життя братиме той з батьків, хто буде проживати окремо, а також про умови здійснення ним права на особисте виховання дітей, також договір затверджується в нотаріуса та його додають до позовної заяви [1, ст.109].

етичні стандарти судді, які створюють відповідне правове поле, що сприятиме раціональній реалізації суддею дискреційних повноважень.

Список використаної літератури

1. Закурін М. К. Дискреція – дія на власний розсуд. Поняття та прояв. *Сайт Судова влада України*. URL: <https://ks.arbitr.gov.ua/sud5024/8/8/721/> (дата звернення: 22.03.2021).

2. Яценко Н. Е. Толковый словарь обществоведческих терминов. Санкт-Петербург : Лань, 1999 . 524 с.

3. Рішення Конституційного Суду України від 16 травня 2007 року № 1-рп/2007 у справі №1-6/2007 за конституційним поданням Вищої ради юстиції про офіційне тлумачення положення частини п'ятої статті 20 Закону України «Про судоустрій України» (справа про звільнення судді з адміністративної посади). *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 27. Ст. 180.

4. Бангалорські принципи поведінки суддів: Схвалені резолюцією 2006/23 Економічної і Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року. URL: <https://court.gov.ua/userfiles/02.pdf> (дата звернення: 22.03.2021).

Л. Г. Бзова

аспірантка спеціальності «Право»,

Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича

Науковий керівник: д.ю.н., доц. О. В. Щербанюк

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Першою справою є справа Бельгійського конституційного суду [1], який продемонстрував помітно «міжнародно- орієнтовану» позицію протягом усієї своєї кар'єри. Почнемо з того, що з 1997 року, коли це було зроблено вперше, він порушив досить велику кількість питань для попереднього ухвалення, як з проханням про тлумачення, так і для перевірки дійсності правил. Що стосується використання джерел у громадах та ЄСПЛ як параметрів у судових процесах щодо конституційності, Cour d'arbitrage, починаючи з рішення п. 26 від 1991 р. зробив висновок із деяких конституційних положень: зі ст. 24, про основні права та навіть більше про статті 10 та 11, з особли-

вим посиланням на принципи рівності та недискримінації. Право ЄС використовується в судових рішеннях як інструмент тлумачення національного права, як інтеграція конституційних положень або конкретизація деяких аспектів деяких принципів [2].

Конституційний суд Австрії – ще один символ дуже «дружньої» орієнтації з особливим посиланням на норми громади: насправді, якщо його рішення аналізуються із суттєвої точки зору, він «приймає першість права ЄС навіть стосовно Конституції»[3]. Немає положень, які детально регулюють взаємозв'язок внутрішнього права та права громади, хоча конституційний закон, прийнятий у 1994 р. На приєднання, переслідує мету гарантувати максимально можливу відкритість та прямий вплив норм громади. Лише через кілька років після вступу Австрії до Європейського Союзу Суд підняв перше запитання для попереднього ухвалення та повторив його кілька разів. У зв'язку з цим слід також сказати, що Суд розглянув порушення ст. 83 Конституції (яка передбачає право на попередньо сформованого законом суддю) деякі справи, в яких інший суд останньої інстанції пропустив звернення до Суду шляхом винесення попереднього рішення. Нарешті, ЄСПЛ включено в правову систему як конституційне джерело, і Конституційний Суд приймає його, таким чином, як параметр у контролі первинних актів.

Також юриспруденція Верховного суду Естонії відкрита для діалогу. Посилаючись на законодавство громади, воно почало цитувати його ще до офіційного вступу країни до Союзу, а потім припустив пряме застосування, досягнувши в 2005 році сприяння законодавчій реформі для встановлення процедури, спрямованої на перевірку відповідності внутрішніх нормативних актів європейським [4]. У першому рішенні, прийнятому шляхом застосування нового документа Суд зіткнувся з деякими конкретними аспектами взаємозв'язку між правовими системами, підтвердивши повну верховенство норм громади, в тому числі над Конституцією. Отже, дотримання законодавства ЄС є важливою умовою застосовності, а не лише інструментом тлумачення: «у суттєвому значенні це стало суттєвою поправкою до цілості Конституції настільки, наскільки вона не сумісна із законодавством Європейського Союзу. Щоб з'ясувати, яка частина Конституції застосовується, її слід тлумачити у поєднанні із законодавством Європейського Союзу, яке стало обов'язковим для Естонії в рамках Дого-

вору про вступ». Суд також використав попереднє запитання. Що стосується ЄСПЛ, він також був предметом цитування до його офіційної ратифікації державою і продовжує залишатися таким часто; Суд підтвердив свою перевагу стосовно національних законодавчих норм, також зобов'язуючи суддів до безпосереднього застосування практики ЄСПЛ.

Конституційний суд Угорщини виявив досить неохоче ставлення до європейських норм загалом, використовуючи пункт Основної хартії, який, незважаючи на те, що є внутрішньою основою для участі в ЄС, встановлює своєрідне загальне «застереження» щодо функції, делеговані його установам. Таким чином, Суд склав подвійну категорію обмежень легітимності норм громади: з одного боку, переважають конституційні положення щодо основних прав; з іншого боку, акти ЄС мають бути покладені на їх власні функції, відповідно до принципу приписування[5]. Подібний підхід застосовується до ЄСПЛ: він завжди вважав його інфраконституційним джерелом (хоча і є надзаконодавчим), і він не визнавав обов'язкової інтерпретаційної цінності.

Навпаки, Конституційний суд Румунії мав би стримане конституційне відкриття норм ЄС (завдяки цьому пояснюється загальноприйнятий характер звичайних суддів), але він ніколи не виносив рішення щодо їх ролі в контексті відносин між громадою та національними системами, а також про можливість постановки питання для попереднього рішення. Суд, в основному, вимагав від інших юрисдикційних органів контролю за комунітарним характером внутрішніх положень, стверджуючи, навпаки, повноваження використовувати ЄСПЛ у судових процесах щодо конституційності та включаючи в параметр юриспруденцію ЄСПЛ: конкретне ставлення до насправді, це було досить суперечливо [6].

Федеральний конституційний суд Німеччини є одним із «історичних ворогів» переваги європейських норм, незважаючи на наявність чіткого конституційного застереження (тобто статті 23 Основного закону, модифікованої в актуальні моменти інтеграції громади, яка інтегрує ст. 24). Суд категорично відмовився перевірити відповідність законодавчих норм порядку громади, стверджуючи, навпаки, свою владу щодо перевірки конституційності останнього, з особливим посиленням на основний зміст основних прав та демократичний принцип [7].

Також, здається, Конституційна рада Франції не має сильного бажання діалогу, демонструючи сумніви щодо законодавства громади, особливо в рішеннях до ратифікації договорів [8].

Отже, юриспруденція ЄСПЛ стикалася з юрисдикцією конституційних судів, коли конституційні права та звичайні права перекриваються, і одне і те ж питання послідовно розглядається на національному та європейському рівнях. Тому існує ризик розбіжностей або навіть конфліктів у тлумаченні. Контроль за умовністю конституційної прецедентної практики підпорядковується певним принципам, які до того ж є дуже загальними, оскільки вони також застосовуються до інших юрисдикцій.

Список використаної літератури

1. E. Cloots, «Germens of Pluralist Judicial Adjudication: Advocaten Voor de Wereld and Other References from the Belgian Constitutional Court», *Common Market Law Review*, 2010, p. 645

2. E. Grosso, « Il dialogo necessario, la Cour d'arbitrage belge e le Corti europee, tra tutela dei diritti fondamentali e applicazione del diritto comunitario nell'ordine giuridico interno», en G. F. FERRARI (ed.), *Corti nazionali e Corti europee*, Edizioni Scientifiche Italiane, Nápoles, 2006, p. 280

3. U. Jedliczka, « The Austrian Constitutional Court and the European Court of Justice », *Journal of International Constitutional Law*, vol. 2, núm. 4, 2008, p. 301

4. I. Jarukaitis, « Report on Estonia, Latvia and Lithuania», en G. Martinico, O. Pollicino (eds.), *The national judicial treatment of the ECHR and EU laws: a comparative constitutional perspective*, cit., p. 192.

5. P. Sonnevend, « Report on Hungary», en G. Martinico, O. Pollicino (eds.), *The national judicial treatment of the ECHR and EU laws: a comparative constitutional perspective*, cit., p. 256.

6. J. Kokott, « Report on Germany», en A.-M. Slaughter, A. Stone Sweet, J. H. H. Weiler (eds.), *The European Court and National Courts. Doctrine and jurisprudence*, cit., p. 77

7. J. Tajadura Tejada, J. de Miguel (coords.), *Justicia Constitucional y Unión Europea. Un estudio comparado de las experiencias de Alemania, Austria, España, Francia, Italia y Portugal*, cit., p. 43

8. R. Mehdi, « French Supreme Courts and European Union Law: between historical compromise and accepted loyalty», *Common Market Law Review*, 2011, p. 439.